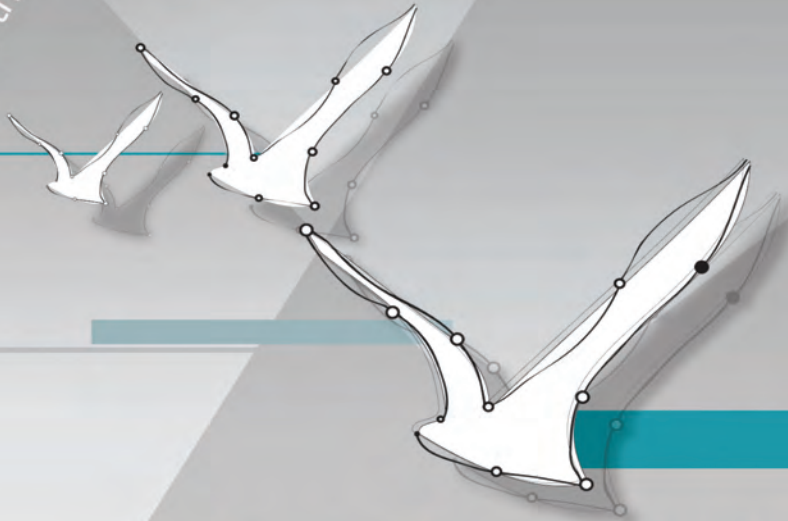

κύκλος εκδηλώσεων
για την ψυχική υγεία

άνοιξη 2716

Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Επίτιμος Πρόεδρος: ΑΡΗΣ ΛΙΑΚΟΣ

Πρόεδρος: ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΣ ΜΑΥΡΕΑΣ

Αντιπρόεδρος: ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΥΝΟΥΒΕΛΗΣ

Γεν. Γραμματέας: ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗ

Ταμίας: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΟΛΗ

Ειδ. Γραμματέας: ΠΕΤΣΑ ΟΥΡΑΝΙΑ

**ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
για την Ψυχική Υγεία
“άνοιξη 2716”**

Υπεύθυνη Οργάνωσης : ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗ

Διαμόρφωση Video Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η. :
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΓΟΡΟΣ- ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗ

Γραμματειακή Υποστήριξη:
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΥ

Οργανωτική Επιτροπή, Μέλη:
ΑΓΟΡΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΘΩΜΑ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ
ΜΠΑΗ ΜΑΡΙΝΑ
ΝΙΝΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΝΟΥΣΗ ΠΕΛΑΓΙΑ
ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΠΑΠΠΑ ΑΝΝΑ
ΤΟΠΟΥΛΟΥ ΝΑΝΤΙΑ
ΤΣΙΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΝΕΣΣΑ

Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η.

1991-2011

Σήμερα, πάνω από 400.000.000 άνθρωποι σε όλη τον πλανήτη, πάσχουν από ψυχικές διαταραχές. Από αυτούς, 40.000.000 πάσχουν από σχιζοφρένεια και άλλες ψυχώσεις, 40.000.000 από διπολική διαταραχή, ενώ μεγαλύτεροι αριθμοί από κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, και άλλα ψυχιατρικά προβλήματα. Το 2020 υπολογίζεται πως η κατάθλιψη θα αποτελεί το δεύτερο νόσημα σε κοινωνική επιβάρυνση παγκοσμίως και το κύριο πρόβλημα στο δυτικό κόσμο. Γενικά, τα προβλήματα ψυχικής υγείας αποτελούν ένα μείζον παγκόσμιο πρόβλημα που επιβαρύνει τις κοινωνίες και προκαλεί μεγάλη οδύνη στους πάσχοντες και τις οικογένειές τους. Η αναπηρία που προκαλούν οι ψυχικές διαταραχές επιδεινώνεται από τις κοινωνικές στάσεις και το στίγμα που τις συνοδεύει, τις διακρίσεις απέναντι στους πάσχοντες και γενικά την τάση απομόνωσής και αποκοπής των ασθενών από το σώμα της κοινωνίας. Έτσι, εκτός από το οικονομικό κόστος και την ατομική οδύνη, η κοινωνία επιβαρύνεται και με το ηθικό στίγμα της ανάληπτης στάσης απέναντι στα αδύναμα και «διαφορετικά» της μέλη.

Σημαντικό πρόβλημα αποτελεί το γεγονός πως πάνω από τους μισούς ασθενείς με ψυχικές διαταραχές, αποφεύγουν να ζητήσουν βοήθεια, είτε διότι επικρατεί ο φόβος του κοινωνικού στίγματος, είτε διότι θεωρούν πως η ψυχική διαταραχή αποτελεί ένδειξη προσωπικής αδυναμίας και αποτυχίας στη ζωή. Το πρόβλημα επιτείνεται σε αρκετές χώρες, ακόμα και εκείνες που δαπανούν σημαντικά ποσά για την ψυχική υγεία, από τις ανεπάρκειες των υπηρεσιών ψυχικής υγείας που πρέπει να συντονιστούν μεταξύ τους, ώστε να βοηθήσουν τον ασθενή στις διάφορες ανάγκες του, που

περιλαμβάνουν εκτός από την ιατρικού τύπου θεραπεία, την ψυχοθεραπεία και την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Το πρόβλημα αυτό είναι ιδιαίτερα μεγάλο στη χώρα μας. Για τους λόγους αυτούς, σήμερα είναι επιτακτική η ανάγκη μία ευρείας κοινωνικής συμπαράταξης στην προσπάθεια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σε παγκόσμιο επίπεδο για την αποτελεσματική και ανθρώπινη αντιμετώπιση των ψυχικών διαταραχών. Εκούσια ή μη είμαστε όλοι υπεύθυνοι για την σημερινή κατάσταση. Η ευθύνη εκτός από ατομική, είναι κύρια κοινωνική. Οι κοινωνικοί και δημόσιοι, δήμοι, περιφέρειες, κυβέρνηση και δημόσιες υπηρεσίες, εκκλησία, αλλά και οι ιδιωτικοί φορείς, πρέπει όλοι να συμβάλουν για να αντιμετωπιστεί η σημερινή κατάσταση.

Η ΕΠροΨΥΗ, εδώ και 20 χρόνια, προσπαθεί να συμβάλει στις αναγκαίες αλλαγές στο σύστημα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Ήπειρο και έχει να επιδείξει σημαντικό έργο. Ελπίζουμε πως οι μέχρι σήμερα παρεμβάσεις μας έχουν βελτιώσει τα πράγματα σε αυτόν τον τομέα στην περιοχή μας. Η σειρά των προγραμματισμένων εκδηλώσεων για τα 20 χρόνια της Εταιρίας μας, έχει ως στόχο να φέρει για μια ακόμη φορά το πρόβλημα στο δημόσιο διάλογο, ώστε να βελτιωθεί η συνειδητοποίηση της κοινωνίας για το μεγάλο αυτό θέμα που αφορά όλους μας.

Βενετσάνος Μαυρέας

Πρόεδρος Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η.
Καθηγητής Ψυχιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στη χώρα μας

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 η υποβαθμισμένη πραγματικότητα της ιδρυματικής ψυχιατρικής και οι συνθήκες των εγκλείστων στα ελληνικά ψυχιατρεία, ανέδειξαν σταδιακά, τις απαιτούμενες συστηματικές μεταρρυθμιστικές ανάγκες της ψυχιατρικής περίθαλψης στη χώρα μας.

Από τα μέσα της ίδιας δεκαετίας, με την εφαρμογή του πρώτου μεταρρυθμιστικού προγράμματος του ειδικού χρηματοδοτικού κανονισμού 815/84 ΕΟΚ, δρομολογείται για την χώρα μας η νέα αντίληψη για την φροντίδα της ψυχικής υγείας με την μετατόπιση του κέντρου βάρους από την ιδρυματική στην κοινοτική ψυχιατρική, που περνάει μέσα από την Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση, της οποίας η εφαρμογή ξεκίνησε με την ψήφιση του νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και παγιώθηκε με την ψήφιση του νόμου 2716/99.

Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση αποτελεί τη συλλογική προσπάθεια της πολιτείας, των επαγγελματιών ψυχικής υγείας και της κοινωνίας, για την αντιμετώπιση των αναγκών του ανθρώπου με προβλήματα ψυχικής υγείας, ώστε να μην αποκλείεται από το κοινωνικό γίγνεσθαι και αφορά σε ένα σύνολο παρεμβάσεων, μέσα από την ανάπτυξη και λειτουργία ενός πολυπληθούς δικτύου υπηρεσιών στην κοινότητα ανταποκρινόμενο στις ανάγκες του πληθυσμού του κάθε Τομέα Ψυχικής Υγείας, που του επιτρέπουν να παραμένει ενεργός πολίτης, μέσα στο οικογενειακό του περιβάλλον, με αυτονομία, οικονομική δράση και κοινωνική ένταξη.

Είναι συνεπώς η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση μία διαδικασία σε συνεχή εξέλιξη.

Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η.

Λειτουργία 20 χρόνων

Η Εταιρεία Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Ηπείρου, με ιστορία 20 ετών, είναι από τους παλιότερους μη κερδοσκοπικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην χώρα μας, στην διάρκεια των οποίων έχει επιδείξει αξιόλογη συμβολή στην Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στην περιοχή της Ηπείρου. Δημιουργήθηκε από την ηγεσία της Ψυχιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων προκειμένου να αναλάβει δράσεις αποασυλοποίησης και ανάπτυξης υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε μια περιοχή με σχεδόν πλήρη απουσία ψυχιατρικής φροντίδας. Σήμερα η Εταιρεία αποτελεί τον βασικό κορμό των υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης στην περιοχή μας όπως και παροχής ψυχιατρικής φροντίδας σε δυσπρόσιτες περιοχές, εντάσσεται στο δίκτυο υπηρεσιών του Τομέα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων – Θεσπρωτίας και εποπτεύεται από την Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης .

Η λειτουργία και οι δραστηριότητές της αναπτύχθηκαν με βάση τις αρχές της Τομεοποίησης και της Κοινωνικής Ψυχιατρικής και την αντίληψη της προαγωγής, των πρωταρχικής αξίας δικαιωμάτων των ασθενών όπως η ισότητα και η εξάλειψη διακρίσεων, το απαραβίαστο της προσωπικής ζωής, η αυτονομία, η σωματική ακεραιότητα, το δικαίωμα πληροφόρησης και συμμετοχής, η ανεξιθρησκία, το δικαίωμα του συνέχεσθαι και της ελεύθερης κίνησης.

Συμμετείχε με θεραπευτικές παρεμβάσεις απευθυνόμενες στον ψυχιατρικό πληθυσμό Ηπειρωτικής καταγωγής, στις δράσεις αποασυλοποίησης και αποϊδρυματισμού των:

Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου,

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κέρκυρας,

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δρομοκαίτειο», μέσω του καν. 815/84 της Ε.Ο.Κ και των προγραμμάτων ΛΕΡΟΣ Ι, ΛΕΡΟΣ ΙΙ, Π.Α.Υ.Δ. , «Ψυχαργώς Α ΄ Φάση» και «Ψυχαργώς Β ΄ Φάση» .

Στο πλαίσιο αυτό υλοποίησε και πρόγραμμα εκπαίδευσης με περιεχόμενο τις αρχές της κοινοτικής ψυχιατρικής και της θεραπευτικής κοινότητας, σε νοσηλευτικό προσωπικό του Κρατικού Θεραπευτηρίου Λέρου, με την συνεργασία της Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ιωαννίνων και το σύστημα υπηρεσιών ψυχικής υγείας του νομού Ιωαννίνων.

Οι θεραπευτικές παρεμβάσεις στον ψυχιατρικό πληθυσμό με καταγωγή την Ήπειρο αποσκοπούσαν στην εξωνοσοκομειακή του περίθαλψη, στην διαβίωση σε στεγαστικές δομές, που ταυτόχρονα αναπτυσσόταν στην κοινότητα, στην υποστήριξη του στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο με την εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών καθημερινής ζωής, στην θεραπεία των φαινομένων ιδρυματισμού και τη συνέχεια της ψυχιατρικής του φροντίδας, στην ψυχοκοινωνική αποκατάστασή του και στην κοινωνική του επανένταξη.

Αποτελέσματα των δράσεων αυτών, ήταν η δημιουργία και λειτουργία στην πόλη των Ιωαννίνων των παρακάτω *Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης*:

Ξενώνας «Στα Γιάννενα» με δυναμικότητα δέκα ενοίκων, στην οδό Π. Μελά.

Ξενώνας «Αμπελόκηποι» με δυναμικότητα δέκα ενοίκων, στην οδό Θ. Πασιδίδη.

Οικοτροφείο «Αστερισμός» με δυναμικότητα δεκαπέντε ενοίκων, στο Κάτω Νεοχωρόπουλο .

Α΄ Προστετευμένο Διαμέρισμα με δυναμικότητα σήμερα δύο ενοίκων.

Β΄ Προστετευμένο Διαμέρισμα με δυναμικότητα ενός ενοίκου.

Γ Προστετευμένο Διαμέρισμα με δυναμικότητα δύο ενοίκων.

Ακόμη συνέβαλε στην δημιουργία και λειτουργία του «Α΄ Ξενώνα Ψυχαγωγίας Α΄ Φάση» του Γ.Ν.Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα», αναλαμβάνοντας τις Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Ενέργειες

Η λειτουργία των στεγαστικών Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης βασίζεται σε μια σύνθετη πολυκλαδική θεραπευτική ομάδα επαγγελματιών ψυχικής υγείας, με ανθρωποκεντρική φιλοσοφία προσέγγισης των ασθενών, με έμφαση στην εξατομικευμένη αντιμετώπιση, το σεβασμό στη διαφορετικότητα και την κατοχύρωση της ουσιαστικής κοινωνικής τους ένταξης, μέσα από την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και του κοινωνικού στίγματος.

Στο Προστατευμένο Διαμέρισμα υποστηρίζεται η αυτόνομη διαβίωση χωρίς την παρουσία επαγγελματιών ψυχικής υγείας και με εποπτική συνδρομή μέσω ομάδων ψυχοκοινωνικής στήριξης των ενοίκων του.

Διευρύνοντας την διαδικασία ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης των ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας, με την ενίσχυση των ευκαιριών για βελτίωση των ικανότητών τους, την ανάπτυξη του καλύτερου δυνατού επιπέδου λειτουργικότητάς τους και τη διαδικασία κοινωνικής επανένταξης με την παροχή ευκαιριών που προωθούν την αυτονομία τους, ανέπτυξε:

Προγράμματα προεπαγγελματικής και επαγγελματικής αποκατάστασης για άτομα διαφορετικής προέλευσης όπως του ξενώνα, του προστατευμένου διαμερίσματος και της κοινότητας, με την κατάρτισή τους στην "Ασημουργία -Μεταλλοτεχνική" και "Κηροπλάστική". Η κατάρτιση πραγματοποιήθηκε μέσω των προγραμμάτων HORIZON, Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» του Υπουργείου Υγείας και των Π.Ε.Π Ηπείρου, στους χώρους των εργαστηρίων του Κέντρου Αποκατάστασης του Γ.Ν.Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα» και του Κηροπλάστικού Εργαστηρίου της Εταιρείας, που δημιουργήθηκε μέσα από τις επιλέξιμες δαπάνες του προγράμματος ΛΕΡΟΣ II.

Αποτελέσματα των δράσεων αυτών ήταν η ανάδειξη της πρώτης επαγγελματικής ομάδας του κηροπλάστικού εργαστηρίου για παραγωγή προϊόντων εκκλησιαστικού και διακοσμητικού κεριού.

Το **Κηροπλαστείο - Κηροπωλείο «ΔΑΙΔΑΛΟΣ»** που σήμερα στεγάζεται στην οδό Σταδίου 11 στα Ιωάννινα, λειτουργεί ως Προστατευμένο Εργαστήριο και παρέχει παράλληλα εκπαίδευση σε άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας που ενδιαφέρονται για την Κηροπλαστική.

Συμβάλλοντας στην διαδικασία θεμελίωσης και ολοκλήρωσης της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης με την ανάπτυξη ενός πληρέστερου δικτύου υπηρεσιών στον Τομέα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων-Θεσπρωτίας, ανέπτυξε και λειτούργησε, μέσω του προγράμματος «Ψυχαργώς Β΄ Φάση» τις παρακάτω *κοινωνικές υπηρεσίες*:

Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων - Θεσπρωτίας

Κέντρο Ημέρας «Σκυτάλη»

Η λειτουργία της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων -Θεσπρωτίας αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών πολύπλευρης υποστήριξης των ατόμων με ψυχικές διαταραχές που διαβιούν στις απομακρυσμένες περιοχές των δύο νομών και για γεωγραφικούς λόγους δυσκολεύονται στην παρακολούθηση των ψυχιατρικών τους προβλημάτων, στη δημιουργία μηχανισμού φροντίδας της Ψυχικής Υγείας σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας για την παρακολούθηση των ψυχικά ασθενών, στην έγκαιρη ανίχνευση ασθενών με ψυχικές διαταραχές, στην ανάπτυξη θεραπευτικών παρεμβάσεων για τον περιορισμό ανάπτυξης άηλου βαθμού ανικανοτήτων και προβλημάτων λειτουργικότητας στην καθημερινή τους ζωή και στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και ψυχολογικής υποστήριξης σε κατοίκους που διαβιούν μακριά από τα αστικά κέντρα.

Η λειτουργία του Κ. Η. «Σκυτάλη» στην πόλη των Ιωαννίνων αποσκοπεί στην παραμονή στην κοινότητα του ατόμου που ωφελείται των υπηρεσιών του, στην αποτροπή της κοινωνικής απομόνωσης και περιθωριοποίησής του, στην βελτίωση εκείνων των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που επιτρέπουν την κοινωνική ενσωμά-

τωση και στην αύξηση της διαπραγματευτικής / διεκδικητικής του ικανότητας, ώστε να ασκεί τα δικαιώματά του ως πολίτης.

Το Κέντρο Ημέρας «Σκυτάλη» επιδιώκει την επίτευξη του σκοπού του μέσα από την ενεργοποίηση κατάλληλων παρεμβάσεων σε ατομικό, ομαδικό και συλλογικό – κοινωνικό επίπεδο, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες μονάδες ψυχικής υγείας που συγκροτούν τον Τομέα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων – Θεσπρωτίας με τις οποίες λειτουργεί σε δίκτυο και πραγματοποιεί παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού σε θέματα ψυχικής υγείας και καταπολέμησης των προκαταλήψεων και του στίγματος της ψυχικής ασθένειας.

Εκτιμώντας γενικότερα την συμβολή της Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η. στην Ψυχική Υγεία στην κοινότητα, θεωρούμε ότι οι προσπάθειές της σήμερα επικεντρώνονται στην διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών της, στην προσπάθεια μείωσης του στίγματος και του κοινωνικού αποκλεισμού των ανθρώπων με προβλήματα ψυχικής υγείας, στην προσπάθεια αγωγής του πληθυσμού της κοινότητας και στην καλύτερη δικτύωση του συνόλου των υπηρεσιών του Τομέα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων – Θεσπρωτίας.

Μύθοι για τις Ψυχικές Διαταραχές

Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις που συνοδεύουν τις ψυχικές διαταραχές και η έλλειψη ενημέρωσης έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε εκατομμύρια ανθρώπους που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας. Διαμορφώνουν ένα κοινωνικό στίγμα για τις ψυχικές διαταραχές που συχνά εμποδίζει τους ασθενείς από το να ζητήσουν βοήθεια. Η κατάρριψη των μύθων που συνοδεύουν τις ψυχικές διαταραχές είναι ένα σημαντικό βήμα για την εξάλειψη των προκαταλήψεων και των διακρίσεων.

ΜΥΘΟΣ:

Οι ψυχικές διαταραχές δεν είναι στην πραγματικότητα ασθένειες, όπως είναι ο διαβήτης ή τα καρδιακά νοσήματα.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Οι ψυχικές διαταραχές είναι ασθένειες που χρειάζονται ιατρική αντιμετώπιση, όπως είναι ο διαβήτης ή τα καρδιακά νοσήματα. Η έρευνα έχει δείξει ότι για την εκδήλωση των ψυχικών διαταραχών ενέχονται γενετικοί, βιοηολογικοί και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες οι οποίοι, συνήθως, μπορούν να αντιμετωπιστούν.

ΜΥΘΟΣ:

Η σχιζοφρένεια είναι το αποτέλεσμα κακής διαπαιδαγώγησης από την οικογένεια.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Δεν υπάρχουν δεδομένα που να αποδεικνύουν ότι το οικογενειακό περιβάλλον, η ελληνική διαπαιδαγώγηση ή η κακή ανατροφή προκαλούν σχιζοφρένεια. Ενώ αντίθετα υπάρχουν ερευνητικά στοιχεία που πιστοποιούν επαρκώς τα βιολογικά αίτια της νόσου

ΜΥΘΟΣ:

Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών (ναρκωτικά) είναι μια προσωπική επιλογή και δείχνει έλλειψη αυτοκυριαρχίας. Συνήθως τα άτομα που κάνουν χρήση ουσιών έχουν αδύναμο χαρακτήρα.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών (ναρκωτικά) είναι μια κατάσταση που συνδέεται με βιολογικούς, ψυχολογικούς και κοινωνικούς παράγοντες, ενώ δεν έχει σχέση με το αν κάποιος είναι «καλός» ή «κακός».

ΜΥΘΟΣ:

Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών (ναρκωτικά) είναι μια προσωπική επιλογή και δείχνει έλλειψη αυτοκυριαρχίας. Συνήθως τα άτομα που κάνουν χρήση ουσιών έχουν αδύναμο χαρακτήρα.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών (ναρκωτικά) είναι μια κατάσταση που συνδέεται με βιολογικούς, ψυχολογικούς και κοινωνικούς παράγοντες, ενώ δεν έχει σχέση με το αν κάποιος είναι «καλός» ή «κακός».

ΜΥΘΟΣ:

Η κατάθλιψη είναι μια φυσιολογική κατάσταση στους ηλικιωμένους.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Η κατάθλιψη δεν αποτελεί μια φυσιολογική κατάσταση για τους ηλικιωμένους. Τα συμπτώματα κατάθλιψης στους ηλικιωμένους περιλαμβάνουν την έλλειψη ενδιαφέροντος για καθημερινές δραστηριότητες, διαταραχές ύπνου, όρεξης και μνήμης. Πολλές φορές στους ηλικιωμένους δε δίνεται η διάγνωση της κατάθλιψης. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό οι συγγενείς να αναγνωρίζουν το πρόβλημα και να ζητούν βοήθεια.

ΜΥΘΟΣ:

Εάν κάποιος έχει μια ψυχική διαταραχή μπορεί να την αντιμετωπίσει μόνος του. Η επίσκεψη σε ειδικό ψυχικής υγείας με σκοπό την αναζήτηση βοήθειας είναι δείγμα προσωπικής αποτυχίας και αδυναμίας.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Η σοβαρή ψυχική διαταραχή δεν είναι κάτι που μπορεί κανείς να αντιμετωπίσει μόνος του. Το να αγνοεί κανείς το πρόβλημα επίσης δεν βοηθάει. Χρειάζεται θάρρος για να ζητήσει κανείς βοήθεια

ΜΥΘΟΣ:

Η κατάθλιψη οφείλεται σε αδυναμία του χαρακτήρα. Τα άτομα που έχουν κατάθλιψη θα μπορούσαν να απαλλαγούν από τα συμπτώματά τους αν το ήθελαν πραγματικά.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Η κατάθλιψη δεν σχετίζεται με την τεμπελιά ή την αδυναμία του χαρακτήρα, αλλά σχετίζεται με αλλαγές στη δραστηριότητα του εγκεφάλου. Η φαρμακοθεραπεία και η ψυχοθεραπεία μπορούν να βοηθήσουν το άτομο να αναρρώσει.

ΜΥΘΟΣ:

Η κατάθλιψη και οι αγχώδεις διαταραχές δεν επηρεάζουν τα παιδιά και τους εφήβους.

ΑΛΗΘΕΙΑ:

Τα παιδιά και οι έφηβοι μπορούν να εκδηλώσουν σοβαρές ψυχικές διαταραχές. Τα προβλήματα ψυχικής υγείας μπορούν να οδηγήσουν ακόμα και στην αυτοκτονία όταν δεν αντιμετωπίζονται έγκαιρα. Οποιαδήποτε κουβέντα γύρω από την αυτοκτονία πρέπει πάντα να λαμβάνεται σοβαρά.

* Από την έκδοση της Μονάδας Υποστήριξης και Παρακολούθησης «Ψυχαργώς Β' Φάση»: «Μύθοι και Πραγματικότητα γύρω από τις Ψυχικές Διαταραχές

Η Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η. ευχαριστεί θερμά για την συνεργασία και την συμβολή τους στην πραγματοποίηση των εκδηλώσεων
«άνοιξη 2716» :

- το Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
τον κ. ΧΡΗΣΤΟ ΧΑΡΙΣΗ για την επιμέλεια της έκθεσης,
την κ. ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΙΤΟΥ και τον κ. ΜΙΧΑΛΗ ΑΓΓΕΛΙΔΗ
για την συνεπιμέλεια της έκθεσης
τους καλλιτέχνες ΜΙΧΑΛΗ ΑΓΓΕΛΙΔΗ, ΕΛΕΑΝΑ ΑΝΤΩΝΑΚΗ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΓΙΩΤΗ, ΑΛΕΞΙΑ ΚΑΡΑΒΕΛΑ, ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΕΛΛΑ,
ΠΕΝΝΥ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΚΩΤΣΗ, ΤΑΚΗ ΜΑΝΔΕΛΗ,
ΕΛΕΝΗ ΜΟΛΥΒΑ, ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΥΡΙΩΤΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ,
ΝΑΝΑ ΣΕΦΕΡΛΗ
- Τον Ερασιτέχνη ΠΑΣ Γιάννενα, για την ευθύνη διοργάνωσης
του Τουρνουά Ποδοσφαίρου Τζούνιор
και για την συμμετοχή τους, τις Ακαδημίες Ποδοσφαίρου
ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ, ΕΛΠΙΔΕΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ,
ΠΑΣ ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΠΑΣ ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ 95,
ΘΥΕΛΛΑ ΚΑΤΣΙΚΑ, ΠΗΓΑΣΟΣ, ΑΝΑΤΟΛΗ, ΑΙΑΣ
- Το Μουσικό Σχολείο Ιωαννίνων, τον Διευθυντή κ. ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΩΣΑ,
την κ. ΓΩΓΩ ΚΑΡΒΟΥΝΗ, για την επιμέλεια του προγράμματος
της συναυλίας και τους μαθητές του Μουσικού Σχολείου
- Τον κ. ΝΙΚΟ ΤΖΙΑΚΗ, Παιδοψυχίατρο & Επιστημονικά Υπεύθυνο
του Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου Ιωαννίνων του Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων
- Την κ. ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΤΣΗ, Επιμελήτρια Α' της Ψυχιατρικής κλινικής
του Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων & Δρ. Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Τη Θεατρική Συντροφιά Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1

“2716/99”

Έκθεση έργων φοιτητών & αποφοίτων του τμήματος Πλαστικών Τεχνών & Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Εγκαίνια: Δευτέρα 2 Μαΐου 2011, ώρα 8.μμ

Απονομή Τίτλου Επιτίμου Προέδρου στον κ. Άρη Λιάκο, πρώην Πρόεδρο της Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η και Ομότιμο Καθηγητή Ψυχιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Διάρκεια Έκθεσης: 2-11 Μαΐου 2011

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, Κοραή 1, Ιωάννινα

Λειτουργία: Τρίτη & Πέμπτη 8π.μ - 3μ.μ, Τετάρτη & Παρασκευή 8π.μ-9μ.μ, Σάββατο & Κυριακή 10 π.μ -1.μ.μ και 6 μ.μ - 9 μ.μ

> Σε συνεργασία με το Τμήμα Πλαστικών Τεχνών & Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου Ιωαννιτών

2

ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΤΖΟΥΝΙΟΡ

“Άνοιξε τη ζωή σου... μπες στην ομάδα”

Σάββατο 7 Μαΐου 2011, ώρα 10π.μ-13μ.μ & 5μ.μ.- 8μ.μ.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ, Σταυράκι Ιωαννίνων

Υπεύθυνος διοργάνωσης τουρνουά: ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Συμμετέχουν οι Ακαδημίες Ποδοσφαίρου:

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ, ΕΛΠΙΔΕΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΠΑΣ ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΠΑΣ ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ 95, ΘΥΕΛΛΑ ΚΑΤΣΙΚΑ, ΠΗΓΑΣΟΣ, ΑΝΑΤΟΛΗ, ΑΙΑΣ

3

“ΝΟΤΕΣ ΨΥΧΗΣ”

Συναυλία μαθητών Μουσικού Σχολείου Ιωαννίνων

Τρίτη 10 Μαΐου 2011, ώρα 8μ.μ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΑΙΘΟΥΣΑ “Β. ΠΥΡΣΙΝΕΛΑ”, Αγίας Μαρίας 55

4

“ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ (BULLYING)”

Ομιλία – Συζήτηση

Δευτέρα 16 Μαΐου 2011, ώρα 7.30 μμ

Ομιλήτης: κ. Νίκος Τζιάκας, Παιδοψυχίατρος
ΑΚΑΔΗΜΙΑ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δωδώνης 6, Ιωάννινα

5

“ Η ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΣΤΗ ΛΟΧΕΙΑ ”

Ομιλία – Συζήτηση

Τετάρτη 18 Μαΐου 2011, ώρα 7.30 μμ

Ομιλήτρια: κ. Κατερίνα Κώση, Ψυχίατρος
ΑΚΑΔΗΜΙΑ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, Δωδώνης 6, Ιωάννινα

> Σε συνεργασία με την Ψυχιατρική Κλινική του Π.Γ.Ν.Ιωαννίνων

6

“ 4 ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ”

Παράσταση Χοροθέατρου

Δευτέρα 23 Μαΐου 2011, ώρα 9 μ.μ

ΚΑΜΠΕΡΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ, Παπαδοπούλου 9-11, Ιωάννινα

> Σε συνεργασία με τη Θεατρική Συντροφιά Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ενημερωτικό σημείωμα της Θ.Ε.Σ.Π.Ι

Μία χοροθεατρική παράσταση που έχει σαν θέμα τον κοινωνικό αποκλεισμό στιγματισμένων ομάδων που παρουσιάζεται μέσα από την ιστορία ενός μετανάστη ,ενός χρήστη ουσιών ,ενός φυλακισμένου και ενός ατόμου με ψυχοκοινωνικές διαταραχές, που βασίζεται σε αληθινές ομολογίες. Σκοπός της παράστασης είναι να ευαισθητοποιηθεί το κοινό απέναντι σε αυτές τις ευάλωτες ομάδες και να συμβάλει στην κοινωνική τους ενσωμάτωση. Με την παράσταση αυτή επίσης θέλουμε να συγκινήσουμε και να διεγείρουμε τις ευαίσθητες χορδές της νεοθίας και παράλληλα να τιμήσουμε το έργο όλων αυτών που αγωνίζονται και υποστηρίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση αυτών των ευάλωτων πληθυσμών. Η εμπειρία μας σε αυτά τα θέματα είναι περιορισμένη και τυχόν παραλείψεις και λάθη σας παρακαλούμε να τα αντιμετωπίσετε με κατανόηση και ως ευκαιρία βελτίωσης μας.

7

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

3 ταινίες με ελεύθερη είσοδο

Πέμπτη 12 Μαΐου 2011

"Angel Baby"

Τρίτη 17 Μαΐου 2011

"Το όνομά μου είναι Σαμ"

Πέμπτη 19 Μαΐου 2011

"Ο Σολίστας"

ODEON ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟ , Paralimnio Ioannina Fun Park, Βοτανικός

> Σε συνεργασία με το ODEON Παράλιμνιο

(πληροφορίες για τις ακριβείς ώρες προβολών στο <http://www.odeon.gr/movieportal/GR/theatres/home.do>)

Angel Baby

Σκηνοθεσία: Michael Rymer

Παραγωγή: 1995 (Εγχρ.)

Διάρκεια: 105'

Ηθοποιοί: John Lynch, Jacqueline McKenzie,
Colin Friels, Debona-Lee Furness

Ο Χάρυ γνωρίζει την Κέιτ σε μια ομάδα ψυχοθεραπείας για ψυχικά ασθενείς. Οι δυο τους ερωτεύονται, κάνουν σχέδια για το μέλλον, αγωνίζονται για μια φυσιολογική ζωή σε πείσμα των αρνητικών στάσεων του περίγυρου και της κοινωνίας. Η ανάγκη για συντροφικότητα, η σημασία των υποστηρικτικών δικτύων και της φαρμακευτικής αγωγής, αλλά και ο αντίκτυπος του στίγματος είναι μερικά από τα θέματα που θίγονται, σε μια ταινία που με ρεαλιστική ματιά αποδίδει τον τρόπο που βιώνουν οι ψυχικά ασθενείς και ο περίγυρός τους την πραγματικότητά τους.

Το όνομά μου είναι Σαμ (I am Sam)

Σκηνοθεσία: Jessie Nelson

Παραγωγή: 2001 (Εγχρ.)

Διάρκεια: 132'

Ηθοποιοί: Sean Penn, Michelle Pfeiffer,
Dakota Fanning, Dianne Wiest

Ο Sean Penn ενσαρκώνει έναν πατέρα με νοητική υστέρηση που μεγαλώνει με στοργή και τρυφερότητα την κόρη του, έχοντας πάντα στο πλευρό του μερικούς φίλους. Όταν η Λούσυ πηγαίνει στο σχολείο και αρχίζει να τον υπερβάνει διανοητικά, η Κοινωνική Πρόνοια αποφασίζει να την απομακρύνει από τον πατέρα της, θέτοντάς την υπό την προστασία θετών γονιών. Μπερδεμένος, χωρίς κανείς αρχικά να του

εξηγεί τι συμβαίνει, ο Σαμ αποφασίζει τελικά να αγωνιστεί για την κηδεμονία της κόρης του, έχοντας στο πλευρό του την καταξιωμένη δικηγόρο Ρίτα Χάρισον. Θέτοντας σε πρώτο πλάνο το θεμελιώδες ερώτημα των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές -όπως το δικαίωμα να είναι γονείς- η ταινία τονίζει την προτεραιότητα της ποιότητας των ανθρωπίνων σχέσεων ως προς τις νόρμες, αλλά και τη σημασία της ύπαρξης ισχυρών δικτύων κοινωνικής στήριξης των ψυχικά ασθενών και των οικογενειών τους.

Ο Σολίστας (Shine)

Σκηνοθεσία: Scott Hicks
Παραγωγή: 1996 (Εγχρ.)
Διάρκεια: 105'
Ηθοποιοί: Geoffrey Rush, Justine Braine, Sonia Todd,
Chris Haywood

Η πολυβραβευμένη ταινία του Scott Hicks σκιαγραφεί την ζωή του ταλαντούχου αυστραλού πιανίστα David Helfgott. Μεγαλώνοντας υπό το βλέμμα ενός αυταρχικού πατέρα, ο νεαρός David δείχνει από πολύ νωρίς το ιδιαίτερο ταλέντο του στο κλασικό πιάνο, κερδίζοντας το θαυμασμό καθηγητών και κοινού. Η καριέρα του ωστόσο θα διακοπεί από διάφορα ψυχωσικά επεισόδια, και ο David θα βυθιστεί στο περιθώριο της ψυχικής ασθένειας. Αν και βασισμένη σε μια μονόπλευρη θεώρηση της σχιζοφρένειας που θέτει την συμπεριφορά των γονιών ως γενεσιουργό αιτία της, η ταινία μεταφέρει ωστόσο ένα κεντρικό αντιστιγματιστικό μήνυμα: τη σημασία της ένταξης των ανθρώπων που πάσχουν από σχιζοφρένεια στον κοινωνικό ιστό. Η εργασία, οι θετικές στάσεις του κοινού, η ζωή μέσα στην κοινότητα και η στήριξη της οικογένειας των ψυχικά ασθενών αποτελούν απαραίτητους παράγοντες για την θετική έκβαση της ψυχικής νόσου.

ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Τρίτη 24 Μαΐου 2011, ώρα 9 μ.μ

Τομέας Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων - Θεσπρωτίας

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Μονάδα Βραχείας Νοσηλείας

Μονάδα Οξέων Περιστατικών

Μονάδα Συμβουλευτικής – Διασυνδεδετικής Ψυχιατρικής

Μονάδα Έγκαιρης Παρέμβασης στην Κρίση

Τακτικά και Επείγοντα Εξωτερικά Ιατρεία

Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ «Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ»

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ψυχιατρικό Τμήμα

Κέντρο Ψυχικής Υγείας

Κέντρο Προεπαγγελματικής Κατάρτισης & Ξενώνας

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

A' Ξενώνας Ιωαννίνων «Ψυχαργός»

B' Ξενώνας Ιωαννίνων «Χαραυγή»

A' Προστατευμένο Διαμέρισμα

B' Προστατευμένο Διαμέρισμα

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ / Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η.

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Ξενώνας «Στα Γιάννενα»

Ξενώνας «Αμπελόκηποι»

Οικοτροφείο «Αστερισμός»

Κηροπλαστείο-Κηροπωλείο " Δαίδαλος"

Α' Προστατευμένο Διαμέρισμα

Β' Προστατευμένο Διαμέρισμα

Γ' Προστατευμένο Διαμέρισμα

Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων - Θεσπρωτίας

Κέντρο Ημέρας "Σκυτάλη"

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ / Ε.Ψ.Ε.Π.

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Οικοτροφείο "Νόστος" - Κόνιτσα

TACT HELLAS

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Οικοτροφείο "Νέα Αρχή"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ Ε.Ε.Π.Α.Α.

Στέγη Αυτιστικών Ατόμων "Ελένη Γύρα" - Ζίτσα

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Κ.Υ ΦΙΛΙΑΤΩΝ

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

Ξενώνας " Εν Οίκω" & Εργαστήριο Μελισσοκομίας - Φιλιάτες

1ο Προστατευμένο Διαμέρισμα -Φιλιάτες

2ο Προστατευμένο Διαμέρισμα -Ηγουμενίτσα

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ηγουμενίτσας

Η Ε.ΠΡΟ.Ψ.Υ.Η. ευχαριστεί

για την υποστήριξη:

Τον Δήμο Ιωαννιτών

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων

Τα Αγαθοεργά Καταστήματα Ιωαννίνων

Το Odeon Paralimnio & τον κ. Δημήτρη Μήτταρη

Την Ιατρό κ. Βασιλική Μούκα

Τον Γενικό Ιατρό κ. Θεοδόση Δόση

Επίσης ευχαριστεί για την ευγενική χορηγία, τους:

Α.Ε.ΔΙ.Π. ΕΜΠΟΡΙΟ-ΑΝΤ/ΠΕΙΕΣ Ι.ΚΩΤΣΙΑΣ-Δ.ΓΡΑΤΣΑΝΗΣ Ο.Ε

ΚΤΗΜΑ ΓΚΛΙΝΑΒΟΣ ΑΕ

SUPER MARKET ΠΑΜΒΩΤΙΣ ΥΙΟΙ Δ.ΚΡΑΝΑ ΑΕΕ

WATERMAC ΤΣΙΩΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ

ΧΗΤΟΣ ΑΕΒΕ (ΝΕΡΟ ΖΑΓΟΡΙ)

ΤΑ VILLAGE CINEMAS

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
Τηλ. 2651033532 www.epropsi.gr
e-mail [.epropsi@otenet.gr](mailto:epropsi@otenet.gr)

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Μάϊος 2011